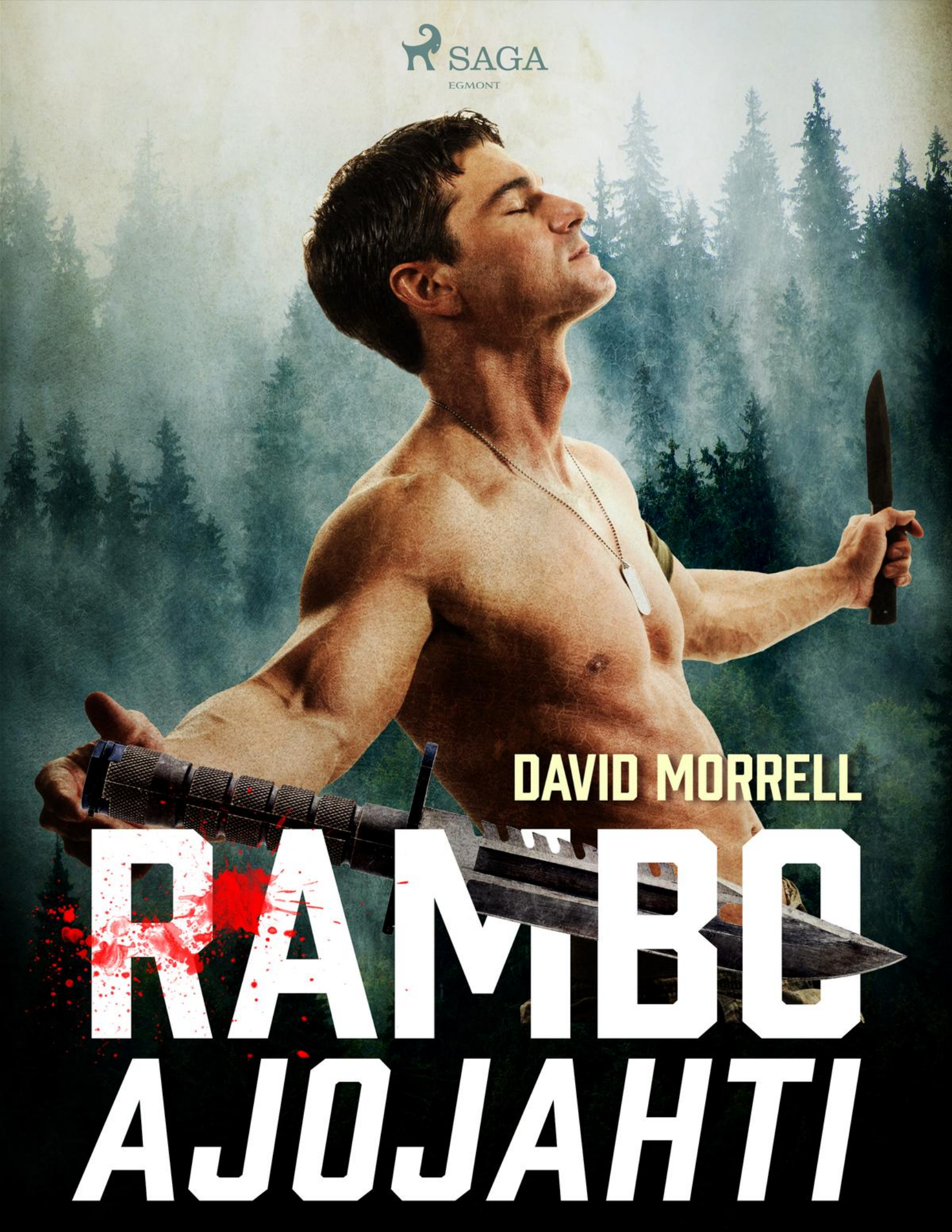

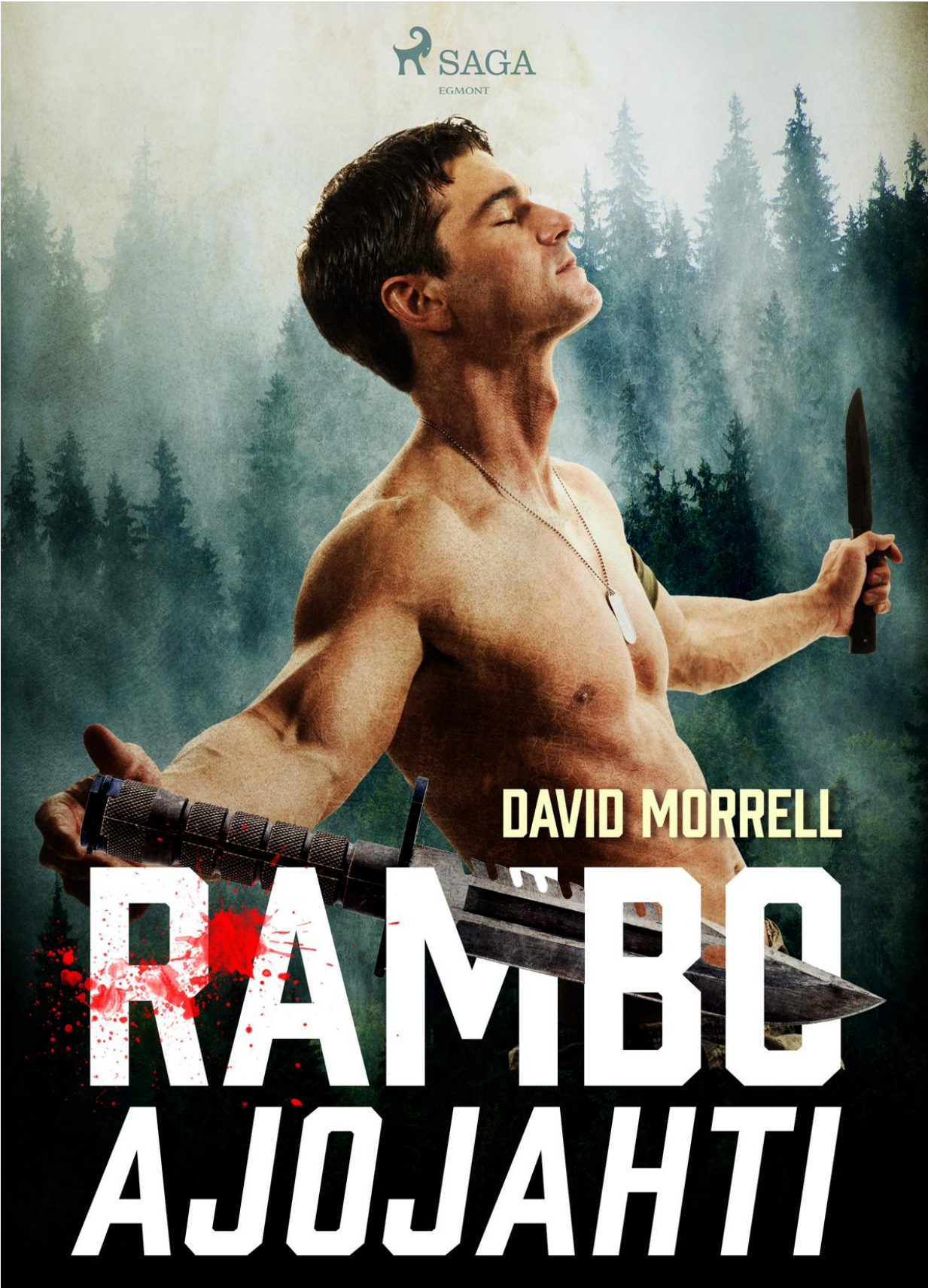

SAGA
EGMONT

DAVID MORRELL

RAMBO AJOJAHTI

A man with a muscular build, shirtless, is shown in profile against a misty forest background. He is holding a large combat knife in his right hand, with the blade pointing upwards. His left arm is extended forward, holding a metal mesh bandage. He has a dog tag on a chain around his neck. The overall tone is dramatic and action-oriented.

 SAGA
EGMONT

DAVID MORRELL

RAMBO

AJOJAHTI

David Morrell

Rambo: Ajojahti

Suomentanut Erkki Hakala

SAGA Egmont

Rambo: Ajojahti

Translated by Erkki Hakala

Original title: *First Blood*

Original language: English

Cover image: Shutterstock

Kirja ilmentää aikaa, jona se on kirjoitettu, ja sen sisältö voi olla osittain vanhentunutta tai kiistanalaista.

Copyright © 1973, 2021 David Morrell and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726636697

1st ebook edition

Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Ensimmäinen osa

Hänen nimensä oli Rambo, ja hän oli ulkonäöltään aivan kuin kuka tahansa pojankloppi seisoskellessaan siinä huoltoaseman bensiinipumpun luona Madisonin kaupungin laitamilla, Kentuckyssa. Hänellä oli pitkä tuuhea parta ja hänen tukkansa valui korvien yli niskaan, ja hän yritti peukalo pystyssä liftata bensiinipumpun viereen pysähtyneeseen autoon. Kun hän seiso siinä rennosti toisen jalan varassa, colapullo kädessä, kokoon kääritty makuupussi asfaltilla saappaittensa vieressä, kukaan ei olisi voinut arvata että tiistaina, vuorokautta myöhemmin, suurin osa Basaltin piirikunnan poliisivoimista ajaisi häntä takaa. Aivan mahdotonta olisi ollut arvata että torstaina häntä jahtaisivat Kentuckyn kansalliskaarti, kuuden piirikunnan poliisi sekä melkoinen joukko ampumataitoisia tavallisia kansalaisia. Mutta ei tuon bensiinipumpun luona seisoskelevan pojan resuisesta ja pölyisestä ulkokuoresta olisi millään voinutkaan saada selville mikä hän oli miehiään, enempää kuin sitäkään mikä pian antaisi tapahtumille alkusysäyksen.

Kuitenkin Rambo tiesi että hankaluuksia tulisi. Pahoja hankaluuksia ellei joku osaisi pitää varaansa. Auto johon hän yritti liftata miltei töytäisi hänet kumoon lähtiessään bensiinipumpun luota. Huoltomies sulloi laskun ja kauppaomerkkivihkon taskuunsa ja katseli virnuillen kuumaan asfalttiin aivan Rambon jalkojen eteen piirtyneitä renkaanjälkiä. Sitten autojonosta erkani poliisiauto, ja hän jäykistyi huomattessaan että edessä olisi taas sama vanha

juttu. — Ei helvetissä. Ei onnistu tällä kertaa. Tällä kertaa minua ei kuseteta.

Auton kyljessä luki: MADISON, Poliisipäällikkö. Se pysähtyi Rambon kohdalle radioantenni vipattaen, ja sitä ajava poliisi kurottautui avaamaan Rambon puoleisen oven. Mies tuijotti kurakuorisia saappaita, ryppyisiä lahkeensuista riekaleiksi repeilleitä farmarihousuja joissa oli paikka toisen taskun alapuolella, sinistä villapaitaa jossa oli kuivuneen veren värisiä tahroja, hirvennahkatakkia. Hänen katseensa viivähti parrassa ja pitkässä tukassa. Ei, eivät ne häntä vaivanneet, vaan jokin muu josta hän ei oikein päässyt perille. — No hyppää kyytiin, hän kehotti.

Mutta Rambo ei liikahtanut.

— Minä sanoin että hyppää kyytiin, mies toisti.

— Tuossa takissa luulisi olevan pirun kuumaa seistä siinä.

Mutta Rambo vain maistoi colaansa, katseli katua pitkin ohi ajavia autoja, katsoi autossa istuvaa poliisia. ja pysyi paikallaan.

— Onko sinulla kuulossa vikaa? poliisi sanoi.

— Kömmi sisään ennen kuin minä hikeennyn.

Rambo tarkasteli ohjauspyörän takana istuvaa miestä samalla tavalla kuin tämä oli tarkastellut häntä: lyhyt ja tukeva, ryppyjä silmänurkissa, poskien matalat rokonarpiset uurteet kuin puun syyt sateiden piiskaamassa laudassa.

— Älä tuijota, poliisi sanoi.

Mutta Rambo jatkoi tarkasteluaan: harmaa virkapuku, ylin paidannappi auki, paidanrintamus hiestä märkänä. Rambo ei onnistunut näkemään millainen ase miehellä oli. Kotelo oli toisella puolella, vasemmalla lonkalla.

— Usko hyvällä että minä en pidä siitä että minua tuijotetaan, poliisi varoitti.

— Kukapa pitäisi.

Rambo vilkaisi vielä kerran ympärilleen, tarttui sitten makuupussiinsa. Hän työntyi autoon ja asetti käärön poliisin ja itsensä väliin.

— Ehditkö odottaa kauan? poliisi kysyi.

— Tunnin. Tulin tähän tunti sitten.

— Olisit voinut joutua odottamaan paljon pitempäänkin.

Täköläiset eivät yleensä ota peukalokyytiläisiä. Eivät varsinkaan jos ne ovat sinun näköisiäsi.

Se on lainvastaista.

— Näissä kuteissa kulkeminenko?

— Älä yritä olla näsäkäs. Tarkoitin että peukalokyydillä kulkeminen on lainvastaista. Liian usein käy niin että ihmiset poimivat tien päältä jonkun nuoren jätkän ja pääsevät saman tien rahoistaan, ehkä hengestäänkin. Vedä ovi kiinni.

Rambo maistoi verkkaisesti colaansa ennen kuin totteli. Hän katsoi kuinka huoltomies seiso i vielä bensiinipumpun luona virnuilemassa, kun poliisi ohjasi auton kadulle ja lähti ajamaan kaupunkiin päin.

— Älä suotta jännitä, Rambo sanoi poliisille. — En minä aio ryöstää sinua.

— Oletpa sinä vitsikäs. Mikäli et huomannut sitä auton ovesta, niin voin kertoa sinulle että olen poliisipäällikkö. Teasle. Wilfred Teasle. Mutta turha kai minun on ruveta esittelemään itseäni sinulle.

Mies ajoi vilkkaan risteyksen halki juuri kun valo vaihtui keltaiseksi. Edessäpäin katu reunustivat molemmilla puolilla kylki kyljessä kyyhöttävät kaupat — apteekki, pelikasino, ase- ja urheiluvälineliike, kymmeniä muita rakennuksia. Kaukana taivaanrannalla niiden yläpuolella kohosivat vuoret, korkeina ja vihreinä, punaisia ja keltaisia laikkuja niissä paikoissa joissa lehdet olivat alkaneet kuolla.

Rambo seurasi katseellaan kuinka pilven varjo liukui vuorten yli.

— Minne olet menossa? hän kuuli Teaslen kysyvän.
— Eikö se ole yhdentekevää?
— Taitaapa olla. Kun asiaa ajattelee tarkemmin niin turha kai minun on siitäkin huolehtia. Mutta silti: minne olet menossa?

— No vaikkapa Louisvilleen.

— Tai jonnekin muualle.

— Niin.

— Missä sinä olit yötä. Metsässäkö?

— Niin.

— Se kai alkaa olla jo kutakuinkin turvallista. Yöt ovat jo niin kylmiä etteivät käärmeet enää saalista vaan pysyttelevät mieluummin koloissaan. Mutta ei sitä silti koskaan tiedä milloin joudut huomaamaan että olet saanut petikaverin joka on peräti ihastunut ruumiisi lämpimyyteen.

He ohittivat autopesulan, A&P tavaratalon, drivein baarin jonka ikkunassa oli suuri hampurilaisten mainos. — Tuokin perhanan baari, Teasle murahti.

— Tekivät sen tähän pääkadun varteen, sen jälkeen on nuorisoa riittänyt, pysäköivät tähän, soittavat autontorvia, roskaavat jalkakäytävän.

Rambo maistoi colaansa.

— Pääsitkö sinä tänne jonkun kaupunkilaisen kyydissä? Teasle kysyi.

— Minä tulín kävellen. Olen ollut liikkeellä aamunkoitosta saakka.

— Eipä sinun osassasi ole sitten juuri hurraamista.

Tämä kyyti nyt kuitenkin auttaa vähän. Vai mitä mieltä olet?

Rambo ei vastannut. Hän tiesi mitä oli tulossa. He ajoivat siltaa pitkin joen yli kaupungin torille jonka oikeanpuoleisessa päässä oli vanha kivinen tuomioistuinrakennus ja molemmilla sivuilla kauppaliikkeitä vierä vieressä.

— Poliisiasema on tuolla tuon tuomioistuinrakennuksen takana, Teasle sanoi, mutta ajoi kuitenkin suoraan eteenpäin kunnes kadun varrella näkyi vain asuintaloja; ensin siistejä ja vauraannäköisiä asumuksia, sitten harmaita ränsistyneitä puuhökkeleitä joiden etupihoilla oli leikkiviä lapsia. Tie nousi mäelle kallioleikkaukseen, talot loppuivat ja ympärillä oli vain peltoja joiden lyhytkortinen vilja tuleentui auringonpaisteessa. Ja heti kun he olivat ohittaneet kilven jossa luki: POISTUTTE NYT MADISONISTA. TURVALLISTA MATKAA, Teasle kaarsi ajoväylältä sorapenkalle.

— Onnea matkaan, hän sanoi.

— Äläkä hanki itsellesi ikävyyksiä, Rambo vastasi. — Niinhän se sanonta kuuluu.

— Sillä tavalla. Olet näköjään liikkunut täälläpäin aikaisemminkin, eikä minun tarvitse haaskata aikaa selittämällä kuinka sinun näköisilläsi kavereilla on tapana saada aikaan hankaluuksia. Hän nosti makuupussin heidän välistään, siitä mihin Rambo oli sen asettanut, laski sen Rambon syliin ja kurottautui tämän jalkojen yli työntämään oven auki. — No niin, hyvää matkaa.

Rambo nousi hitaasti autosta. — Näkemiin, hän sanoi ja napsautti oven kiinni.

— Sanotaan vain hyvästit, Teasle vastasi avoimesta sivuikkunasta. — Tuskinpa me enää tapaamme.

Hän ajoi vähän matkaa eteenpäin, kiepautti auton ympäri keskellä tietä, lähti ajamaan takaisin kaupunkiin ja töräytti auton äänitorvea ohi ajaessaan.

Rambo katseli kuinka poliisiauto hävisi kallioleikkauksen alamäkeen. Hän siemaisi loput colastaan, paiskasi pullon ojaan, heilautti makuupussin narusta olalle ja lähti harppomaan takaisin kaupunkiin.

Ilma oli nihkeänä paistinrasvan kärystä. Rambo katseli kuinka tiskin takana häärivä vanha nainen tirkisteli kaksiteholinssiensä alaosan läpi hänen vaatteitaan, tukkaansa ja partaansa.

— Kaksi hampurilaista ja cola, Rambo sanoi naiselle.

— Ne tulevat mukaan, joku sanoi hänen selkänsä takaa.

Hän katsoi tiskin takana olevaan peiliin ja näki kuinka Teasle seisoj valppaana kadunpuoleisella ovella, piti säleovea auki ja päästi sen sitten läjähtämään kiinni. — Ja hoitele se pikatilauksena, jos vain mahdollista, Teasle lisäsi. — Tällä pojalla on mahdottoman kova kiire.

Baarissa oli vain muutamia asiakkaita, osa heistä myyntitiskin äärellä, osa ruokailunurkkauksissa. Rambo seurasi peilistä kuinka leuat pysähtyivät ja katseet kääntyivät häneen. Mutta kun Teasle nojasi selkänsä pielessä olevaa levysoitinta vasten eikä näyttänyt olevan kysymys mistään vakavasta, asiakkaat keskittyivät taas syömiseensä.

Vanha nainen katsoi tiskin takaa, kummastuneena, valkohapsinen pää kallellaan.

— Niin Merle, voisitko saman tien antaa minulle kupin kahvia? Teasle pyysi.

— Tottahan toki, Wilfred, nainen vastasi vieläkin ymmällään ja meni kaatamaan kahvin kuppiin.

Rambo katsoi peilin Teaslea joka katsoi häntä. Teaslella oli American Legion -ritarikunnan rintamerkki paidassaan virkamerkin rinnalla. Mistähän sodasta, Rambo ajatteli.

Sinä olet hiukan liian nuori toisen maailmansodan veteraaniksi.

Hän pyörähti baarituolillaan häneen päin. — Koreastako? hän kysyi ja osoitti rintamerkkiä.

— Niin, Teasle vastasi yksikantaan.

Ja he jatkoivat toistensa tuijottelua.

Rambo laski katseensa Teaslen vasempaan kupeeseen tämän aseeseen. Se oli yllätys, ei vakiomallinen poliisirevolveri vaan puoliksi automaattinen pistooli, ja suuresta kädensijasta Rambo päätteli sen olevan 9 millimetrin Browning. Hänellä itselläänkin oli kerran ollut Browning. Kädensija oli iso koska sen sisällä oli kolmentoista patruunan lipas, kun useimmissa muissa pistooleissa oli vain seitsemän tai kahdeksan panosta. Sillä ei voinut lopullisesti kaataa miestä yhdellä laukauksella, mutta se teki jo pahaa jälkeä ja kolme laukausta lopetti kenet tahansa, ja sen jälkeen oli vielä kymmenen luotia jaettavana muille tarvitseville. Rambon oli sitä paitsi myönnettävä että Teasle kantoi asetta pirun hyvin. Teaslella oli pituutta ehkä vähän yli 170 senttiä, ja lyhyehkön miehen kupeella niin suuri pistooli näytti aina kömpelöltä, mutta ei Teaslen kantamana. Tuosta kädensijasta ei kuitenkaan saa kunnon otetta pienellä kouralla, Rambo ajatteli. Sitten hän katsoi Teaslen käsiä ja hämmästyti niiden kokoa.

— Minä varoitin jo kerran sinua tuijottamisesta, Teasle sanoi. Levysoittimeen nojaten hän nyppäsi märän paidan irti rinnastaan. Hän pisti vasemman kätensä paidantaskuun, kaivoi savukkeen rasiasta, sytytti sen, taittoi tulitikun sormillaan, naurahti vaimeasti, käveli huvittuneena päätään puistellen tiskin ääreen ja hymyili omituisesti tuolilla istuvalle Rambolle. — Sinä siis tosiaan vedit minua nenästä, hän sanoi.

— Se ei ollut tarkoitukseni.

— Eipä tietenkään. Eipä tietenkään. Mutta silti sinä vedit minua nenästä.

Vanha nainen laski Teaslen kahvikupin pöydälle ja kääntyi Ramboon päin. — Kuinka te haluatte hampurilaisenne? Sellaisenaan vai ryytipuskassa?

— Mitä?

— Sellaisenaan vai mausteiden kanssa?

— Paljon sipulia.

— Selvä juttu. Nainen meni käristämään hampurilaisia.

— Niin sinä tosiaan teit, Teasle sanoi Rambolle ja hymyili taas omituisesti. — Minä menin tosiaan helppoon. Hän vilkaisi tuikeasti Rambon vieressä olevan tuolin revennyttä kangasta ja likaista puuvillatäytettä ja istuutui vastahakoisesti. — Tarkoitin että sinä vaikutat jonkinlaiselta älypäältä. Ja kun sinä puhutkin kuin älypää, niin minä ilman muuta oletin että sinä ymmärsit yskän. Mutta sitten sinä pidät minua narrinasi ja hiippaillet tänne takaisin, tässä on syytä ruveta vakavasti epäilemään oletko sinä sittenkään fiksu. Onko sinussa jotakin vialla? Siitäkö se on kiinni?

— Minulla on nälkä.

— Se ei ollenkaan kiinnosta minua, Teasle totesi ja imaisi savukettaan. Siinä ei ollut lainkaan filteriä ja puhallettuaan savun ulos suustaan hän nyppi huulistaan ja kieleltään niihin tarttuneita tupakanmurusia. — Sinunlaisellasi tyypillä pitäisi olla sen verran älliä päässään että pitäisi eväitä mukanaan. Siltä varalta näet että sattuu tulemaan äkkilähtö, kuten sinulle nyt.

Hän kallisti kermakannua kahvikuppinsa yllä, mutta näki sitten kannunpohjan ja hänen suunsa vääntyi kun hän huomasi siihen tarttuneet keltaiset nokareet. — Etsitkö työtä? hän kysyi rauhallisesti.

— En.

— Sinulla siis on jo työpaikka.

— Ei, ei ole. Minä en halua työpaikkaa.

— Sellaista sanotaan irtolaisuudeksi.

— Sano sitä piru vie miksi tykkäät.

Teaslen käsi läjähti paukahtaen tiskiin.— Varo puheitasi!

Kaikkien baarissa olevien päät nytkähtivät Teasleen päin.

Tämä kääntyi katsomaan heitä, hymyili ikään kuin olisi heittänyt jonkin huulen ja kumartui tiskin ylle maistamaan kahviaan. — Saavatpahan vähän puheenaihetta. Hän hymyili, imaisi uudelleen savukettaan, poimi taas tupakanmuruja kieleltään. Pila oli ohi. — Minä en kuule ymmärrä. Nuo sinun kamppeesi, vaatteet, tukka, kaikki. Etkö sinä tajunnut että erottuisit maisemasta kuin joku värillinen, kun tulisit pääkatua pitkin? Mieheni ilmoittivat sinusta radiolla viisi minuuttia paluusi jälkeen.

— Miksi heillä meni siihen niin pitkä aika?

— Joko taas, Teasle sanoi. — Minä varoitin sinua.

Hän oli sennäköinen kuin aikoisi jatkaa, mutta silloin vanha nainen toi Rambolle puolillaan olevan paperipussin ja sanoi: — Yksi dollari kolmekymmentäyksi centiä.

— Mistä? Näin vähästäkö?

— Sanoitte että haluatte mausteita.

— Anna rahat, Teasle sanoi.

Nainen piti pussin itsellään kunnes oli saanut maksun Rambolta.

— Selvä, lähdetään, Teasle sanoi.

— Minne?

— Sinne minne minä vien. Hän tyhjensi kuppinsa neljällä nopealla siemauksella ja pani tiskille 25 centin kolikon. — Kiitos, Merle. Kaikki katsoivat heitä kahta, kun he kävelivät ovelle.

— Hei, olin vähällä unohtaa, Teasle sanoi. — Vielä yksi asia, Merle. Mitä jos pesisit sen kermakannun pohjan.

3

Auto oli suoraan oven edessä. — Kömmi sisään, Teasle kehotti hikistä paitaansa nykien. — Hitto, lokakuun ensimmäinen ja tällainen helle. En ymmärrä kuinka sinä pärjääät tuossa kuumassa takissa.

— Minulla ei ole hiki.

Teasle katsoi häntä. — Totta. Ei ole. Hän pudotti savukkeensa jalkakäytävän vieressä olevan viemärin säleiköstä alas ja he nousivat autoon. Rambo katseli liikennettä ja ohi kulkevia ihmisiä. Hämärän baarin jälkeen kirkas auringonpaiste tuntui satuttavan silmiä. Joku ohikulkija heilautti Teaslelle kättään, Teasle vastasi tervehdykseen istuimeltaan ja ohjasi vaunun tien sivusta autojonoon ilmestyneeseen aukkoon. Tällä kertaa hän ajoi nopeasti.

He ohittivat rautakaupan, käytettyjen autojen varastopihan, penkeillä istuskelevia sikaria polttavia ukkoja, lastenvaunuja työntäviä naisia.

— Katso nyt noitakin naisia, Teasle sanoi. — Tällainen helle eivätkä he ymmärrä sen vertaa että pitäisivät lapsensa sisällä.

Rambo ei vaivautunut katsomaan. Hän vain sulki silmänsä ja nojautui taaksepäin. Kun hän avasi silmänsä, auto kiisi juuri ylös kallioleikkaukseen ja maisemaan jossa kitukasvuiset viljankorret nuokkuivat pelloillaan. POISTUTTE NYT MADISONISTA vilahti ohi. Äkkiä jarruttamalla Teasle pysäytti auton sorapenkalle ja kääntyi häneen päin.

— Painapa nyt sitten mieleesi, Teasle sanoi, — että minä en halua kaupunkiini sinun näköistäsi poikaa jolla ei ole työpaikkaa. Seuraavaksi tänne tietysti ilmestyisi lauma kavereitasi, kerjäisivät ruokansa, ehkä näpistelisivätkin, mahdollisesti myisivät huumeita. Sinusta on jo nyt ollut minulle sen verran harmia että mieleni tekisi pistää sinut lukkojen taakse. Mutta minum mielestäni sinunlaisellasi kaverilla on kuitenkin oikeus yhteen erehdykseen. Minä annan armon käydä oikeudesta sen vuoksi että sinun arviointikykyysi ei vielä ole yhtä hyvä kuin vanhemman miehen. Mutta jos vielä palaat, niin minä hoitelen sinut sellaiseen kuntoon ettet tiedä onko perseesi revitty, kuorittu vai varisten nokkima. Täytyykö minun sanoa se vielä selvemmin, vai joko selkeni?

Rambo otti eväänsä ja makuupussinsa ja nousi autosta.

— Minä kysyin sinulta jotakin, Teasle sanoi avoimesta ovesta. — Minä haluan tietää kuulitko sinä että minä kielsin sinua palaamasta.

— Kuulin kyllä, Rambo vastasi ja napsautti oven kiinni.

— Tee sitten piru vieköön niin kuin sinulle sanotaan!

Teasle painalsi kaasua ja auto syöksähti soraa pöllyttäen tienpenkalta kuumalle tasaiselle asfaltille.

Renkaat vinkuivat kun Teasle kiepautti auton ympäri keskellä tietä ja lähti kovaa vauhtia ajamaan kaupunkiin päin. Tällä kertaa hän ei töräyttänyt auton torvea ohi menessään.

Rambo katseli kuinka auto pieneni ja hävisi kalliroleikkauksen alamäkeen, ja kun hän ei enää nähnyt sitä, hän vilkaisi ympärilleen: viljapeltoja, kaukana siintävät vuoret, valkohehkuinen aurinko paljaalla taivaalla. Hän meni lepäämään tienvarteen, makasi pitkin pituuttaan korkeassa pölyisessä ruohikossa ja availi eväspussiaan.

Vittu mikä hampurilainen. Hän oli pyytännyt paljon sipulia ja saanut yhden vaivaisen renkaan. Tomaatin viipale oli

ohut ja keltainen. Sämpylä oli rasvainen ja liha pelkkiä rustoja. Mautonta suupalaa jauhaen hän vetäisi kannen irti muovisesta colapakkauksesta, huuhteli suunsa ja nielaisi. Kaikki painui alas yhtenä makeana mällinä. Hän päätti säästää colaa molemmille hampurilaisille niin ettei hänen tarvitsisi maistaa niitä.

Ruokailtuaan hän pisti kupin ja hampurilaisista jääneet kaksi vahapaperin palasta pussiin, raapaisi tulitikun ja sytytti pussin. Hän piti kiinni paperista, seurasi liekkien etenemistä ja laskeskeli kuinka lähelle liekit voisi päästää ennen irtiheittämistä. Tuli poltti hänen sormiaan ja käräytti kämmenselän karvat ennen kuin hän pudotti pussin ruohikkoon ja antoi sen palaa tuhkaksi. Sitten hän tallasi tuhkat saappaallaan ja, odotettuaan ensin niiden jäähtymistä, levitti ne. Jumaliste, hän ajatteli. Sodasta paluusta kulunut jo puoli vuotta ja vieläkin hänen oli hävitettävä ruuantähteensä jotta hänen liikkumisestaan ei jäisi jälkiä.

Hän pudisti päätään. Sodan laskeminen ajatuksiin oli ollut virhe. Hänen mieleensä muistui heti muut sodan häneen jättämät jäljet: nukahtamisvaikeudet, pienimpäänkin ääneen herääminen, tarve nukkua taivasalla vankikoppina käytetty maakuoppa vielä elävästi mielessä.

— Sinun on parasta ajatella jotakin muuta, hän ajatteli ääneen ja huomasi puhuvansa itsekseen.

— Entä nyt? Kumpaan suuntaan? Hän katsoi tietä pitkin kaupunkiin päin, sitten vastakkaiseen suuntaan, teki päätöksensä. Hän tarttui makuupussinsa naruun, heilautti sen olkapäälleen ja lähti jälleen pyrkimään Madisoniin päin.

Kaupunkiin päin laskevan mäen juurella tietä reunustivat puut, puolittain vihreinä, puolittain punaisina, punaiset lehdet aina niissä oksissa jotka kaartuivat tien ylle. Pakokaasut, hän ajatteli. Ne kuolevat aikaisin pakokaasuihin.

Siellä täällä tienpenkalla näkyi kuolleita eläimiä, luultavasti autojen tappamia, karpästen varjojen pilkuttamia raatoja. Ensin kissa, tiikerijuovainen — oli varmaan ollut söpö mirri — seuraavaksi cockerspanieli, sitten kaniini, sitten orava. Senkin hän oli oppinut sodassa. Hän oli herkempi havaitsemaan kuoleman. Ei kauhistuneena, vaan koska hän halusi tietää mikä oli aiheuttanut sen.

Hän käveli niiden ohitse tien oikeaa reunaa, peukalo pystyssä. Hänen vaatteitaan peitti kellertävä pölykerros, hänen pitkä tukkansa ja partansa olivat liasta takkuiset, ja kaikki katsoivat häneen ohi ajaessaan, mutta kukaan ei pysähtynyt. Miksi et sitten siivoa julkisivuasi? hän ajatteli. Aja partaasi ja leikkauta tukkaasi. Kohenna vaatetustasi. Sitten sinut otettaisiin kyytiin. Koska. Parranajo merkitsisi taas lisää hukkaan heitettyä aikaa, ja tukanleikkuu veisi rahoja jotka voisi käyttää ruokaan, ja missä sinä sitä paitsi ajaisit partasi; kun nukkuu metsissä ei voi näyttää salonkileijonalta. Miksi sitten pitää hampparoida tällä tavalla, nukkua metsissä? Ja sitten hänen ajatuksensa kiersivät jälleen kehää ja hän palasi sotaan. Ajattele jotakin muuta, hän komensi itseään. Miksi hän ei kääntyisi ja menisi pois. Miksi palata tähän kaupunkiin? Se ei mitenkään eroa muista paikoista. Koska. Minulla on oikeus itse päättää jäänkö sinne vai en. En aio antaa kenenkään muun päättää sitä puolestani.

Mutta tämä kyttä on ystävällisempi kuin ne muut. Järkevämpi. Miksi härnätä häntä? Tee niin kuin hän sanoo.

Koska se että joku hymyilee ojentaessaan minulle pussillisen paskaa ei edellytä että minun on otettava se pussi. Minulle on saatanan yhdentekevää se miten ystävällinen hän on. Minua liikuttaa vain se mitä hän tekee.

Mutta sinä tosiaan näytät hiukan resuiselta, sellaiselta että voit aiheuttaa rettelöitä. Hänellä on perusteensa.

Niin minullakin. Minulle on käynyt näin jo viidessätoista kaupungissa. Perkele, se loppuu tähän. Minua ei saatana vie kuseteta enää.

Miksi et selitä sitä hänelle, puolustele vähän menettelyäsi? Vai haluatko sinä edessä olevia hankaluuksia? Sinä taidat kaivata taistelua? Jotta pääsisit näyttämään hänelle mikä olet?

Minun ei tarvitse selitellä tekojani, ei hänelle sen enempää kuin muillekaan. Kaiken sen jälkeen mitä olen kärsinyt, minulla on oikeus elää selittelemättä.

Kerro hänelle ainakin mitalistasi, siitä mitä se sinulle maksoi.

Liian myöhäistä estää ajatuksia täydentämästä ympyräänsä. Hän oli jälleen kerran palannut sotaan.

Teasle odotti häntä. Heti pojan ohi ajettuaan hän oli vilkaissut peruutuspeiliin, ja siinä poika näkyi, pieni selvärajainen hahmo. Mutta poika ei liikkunut. Hän vain seiso siinä tien pientareella, samassa kohti kuin edelliselläkin kerralla, katseli loittonevaa autoa, seiso siinä, pieneni vähitellen, katseli autoa.

Mistä kenkä puristaa, poika? Teasle oli ajatellut. Jatka matkaa, häivy maisemasta

Mutta poika ei ollut liikkunut. Oli vain seisonut siinä, pienentynyt peruutuspeilissä, katsonut auton perään. Sitten kaupunkiin vievän tien kallioleikkaus ja jyrkkä alamäki olivat kätkeneet hänet Teaslen katseelta.

Hyvä luoja, sinä aiot tulla takaisin, hän oli yhtäkkiä oivaltanut ja naurahtaen pudistanut päätään. Sinä totta vie aiot tulla takaisin.

Hän kääntyi oikealle sivukadulle ja ajoi vähän matkaa harmaiden lautaseinäisten talojen välissä. Hän kaartoi soratielle, peruutti takaisin kadulle ja pysäköi auton niin että sen nokka osoitti päätielle jolta hän oli juuri tullut. Sitten hän lysähti ohjauspyörän taakse ja sytytti savukkeen.

Sen pojan ilme. Se totta vie aikoi hiippailla takaisin. Teaslen ei auttanut muu kuin uskoa se.

Hän saattoi paikaltaan hyvin pitää silmällä päätiellä kulkijoita. Kuten aina maanantai-iltapäivisin liikennettä oli vähän; poika ei jäisi ohi kulkevien autojen taakse vaikka kulkisikin tien vastakkaista reunaa.

Niinpä Teasle jäi odottamaan. Hänen katunsa ei jatkunut päätien toiselle puolelle. Tiellä kulki autoja molempiin

suuntiin, niiden takana jalkakäytävä, sen takana tien suunnassa virtaava joki, sen toisella puolella Madisonin vanha tanssilava. Se oli viime kuussa saanut purkutuomion. Teasle muisti kuinka hän oli opiskelijana ollut siellä perjantai- ja lauantai-iltoina autojen pysäköijänä. Peräti Hoagy Carmichael oli ollut kerran tulossa soittamaan, mutta lavan omistajilla ei ollut ollut varaa tarpeeksi suureen palkkioon.

Missä se poika viipyy?

Ehkä hän ei tulekaan. Ehkä hän tosiaan lähti pois.

Mutta minä näin hänen ilmeensä. Hän tulee kyllä.

Teasle imaisi pitkään savukettaan ja vilkaisi taivaanrannan vihreänruskeaa vuorirykelmää. Äkkiä hänen kasvojaan pyyhkäisi kuiville lehdille tuoksuva viileä tuulenhenki mutta se kesti vain hetken.

— Teasle asemalle, hän sanoi autoradionsa mikrofoniiin.

— Onko posti tullut?

Shingleton, päivävuoron radiomies, vastasi, kuten aina, nopeasti kaiuttimen rätinän rikkomalla äänellä.

— Tuli jo, päällikkö. Tarkastin sen jo puolestasi.

Valitettavasti ei mitään vaimoltasi.

— Eikö mitään joltakin lakimiestoimistolta? Tai Kaliforniasta, jokin lähetys missä ei ole lähettäjän nimeä?

— Tarkastin jo senkin. Ikävä kyllä ei mitään.

— Mitään tärkeää kerrottavaa minulle?

— Yhdet liikennevalot epäkunnossa, mutta kaupungin miehet ovat jo paikalla korjaamassa niitä.

— Jos sinne ei kuulu mitään muuta, niin minä en tule vielä vähään aikaan.

Poika oli oikea kiusankappale, tämäkin odotus. Hän halusi palata asemalle ja soittaa Annalle. Tämä oli ollut poissa kolme viikkoa eikä ollut vielä kirjoittanut hänelle, vaikka oli luvannut kirjeen viimeistään täksi päiväksi. Teasle oli jo valmis rikkomaan oman lupauksensa olla

soittamatta, ennen pitkää hän kuitenkin soittaisi. Ehkäpä Anna oli harkinnut asiaa ja muuttanut mielensä.

Tuskin.

Hän sytytti taas savukkeen ja vilkaisi sivulleen. Seudun naiset koettivat ulkoeteisistä kurkkimalla saada selville mitä hänellä oli mielessään. Tämä saa riittää, hän päätti. Hän näpsäytti savukkeen menemään auton ikkunasta, käänsi virta-avainta ja ajoi päätielle nähdäkseen missä pirussa poika kuppasi.

Ei näkyvissä.

Niinpä niin. Poika otti ja lähti, ja sen ilmeen tarkoitus oli vain saada minut luulemaan että hän aikoi palata.

Hän lähti ajamaan asemalle päin päästäkseen soittamaan, ja kolmen korttelin päässä, kun hän näki yhtäkkiä pojan vasemmanpuoleisella jalkakäytävällä joen töyrään verkkoaitaan nojaamassa, hän polkaisi yllättyneenä jarrua niin että takana tuleva auto törmäsi takapuskuriin.

Törmäyksen auton kuljettaja istui tyrmistyneenä ohjauspyörän takana käsi suun edessä. Teasle avasi autonsa oven ja tuijotti miestä hetken ennen kuin käveli verkkoaitaan nojaavan pojan luokse.

— Miten sinä pääsit kaupunkiin niin etten minä huomannut?

— Taikatemppu.

— Kävele autoon.

— Taidan jäädä tähän.

— Harkitsehan minne jäät.

Puskuriin törmäyksen auton taakse kertyi autoja. Kuljettaja seisoj keskellä tietä, katseli särkyneitä perävaloja, pudisteli päätään. Vastakkaisesta suunnasta tulevien autojen oli hidastettava vauhtiaan ja väistettävä Teaslen auki jättämää ovea. Autoilijat soittivat äänitorvia; asiakkaat ja myyjät kurkistelivat kadun toisella puolella olevista liikkeistä.

— Kuule, Teasle sanoi. — Minä menen selvittämään tuon sotkun. Sinä olet autossa odottamassa, kun olen saanut sen hoidetuksi.

He mittailivat toisiaan. Sitten Teasle meni kadun yli kolariauton kuljettajan luo. Mies katseli vielä päätään pudistellen ruttaantuneita peltejä.

— Ajokortti, vakuutuspaperit, rekisterikirja, Teasle sanoi.

— Olkaa hyvä. Hän meni sulkemaan autonoven.

— Mutta minä en millään ehtinyt pysähtyä.

— Ajoitte liian lähellä.

— Mutta te jarrutitte liian äkkiä.

— Se ei vaikuta asiaan. Lain mukaan takana tuleva auto on aina syyllinen. Ajoitte niin lähellä ettette hallinnut autoanne kaikissa tilanteissa.

— Mutta ...

— En aio ryhtyä väittelemään kanssanne, Teasle sanoi. — Olkaa hyvä ja antakaa minulle ajokorttinne, vakuutuspaperit ja rekisterikirja. Hän katsoi kadun yli pojan suuntaan, mutta poika oli tietysti hävinnyt.

Rambo poistui paikalta avoimesti näyttääkseen ettei hänen aikomuksenaan ollut piileskellä. Teasle voisi luopua leikistä tässä vaiheessa ja jättää hänet rauhaan; jos häntä ei jätettäisi rauhaan vastuu seurauksista olisi Teaslen, ei hänen.

Hän käveli vasemmanpuoleista jalkakäytävää ja katseli alhaalla välkehtivää, leveää, nopeajuoksuista virtaa. Vastapäisellä rannalla näkyi kirkkaan keltainen äskettäin hiekkapuhaltimilla puhdistettu talonseinä jonka parvekkeet ulottuivat joen ylle ja jonka yläreunassa luki: MADISONIN HISTORIALLINEN HOTELLI. Rambo koetti kuvitella mitä historiallista saattoi olla talossa joka ei näyttänyt olevan muutamaa vuotta vanhempi.

Keskustassa hän kääntyi vasempaan suurelle oranssinväriselle sillalle, veti kättään metallikaiteen sileää lämmintä maalia pitkin kunnes oli sillan puolivälissä. Hän pysähtyi kurkistamaan alas veteen. Päivä oli paahtavan kuuma, vesi nopeasti liukuvaa ja viileännäköistä.

Hänen vieressään oli kaiteeseen kiinni hitsattu automaatti jonka lasikupu oli täynnä purukumipalloja. Hän kaivoi farmareidensa taskusta kolikon, ojensi kätensä työntääkseen sen sisään, mutta perui aikeensa ajoissa. Hän oli erehtynyt. Automaatissa ei ollut purukumeja. Siinä oli rakeisia kalanruokapalloja. Sen kylkeen oli kiinnitetty pieni metallilaatta. RUOKI KALOJA, siinä luki. 10 CENTIN KOLIKOILLE. TULOT MENEVÄT BASALTIN PIIRIKUNNAN NUORISOTOIMELLE. TOIMELIAS NUORISO ON ONNELLISTA NUORISOA.

On on, Rambo ajatteli. Ja aamun virkku talon hävittää.
Hän kurkisti uudelleen veteen. Heti kohta sen jälkeen hän kuuli jonkun kävelevän taaksensa. Hän ei viitsinyt katsoa kuka se oli.

— Kävele autoon.

Rambo keskittyi tuijottamaan vettä. — Katsohan miten paljon kaloja, hän sanoi. — Varmaan pari tuhatta kappaletta. Mikä tuo iso kullanvärinen kala on? Se ei voi olla kultakalakaan. Liian suurikokoinen.

— Palominotaimen, hän kuuli takaansa. — Kävele autoon.

Rambo tuijotti yhä veteen.— Se on varmaan uusi laji. En ole kuullutkaan nimeä tätä ennen.

— Hei poika, minä puhun sinulle. Katso minuun.

Mutta Rambo ei katsonut. — Minä kalastelin aikoinani melko paljon, hän sanoi veteen tuijottaen.

— Joskus nuorempana. Mutta nykyisin useimmat joet on joko kalastettu tyhjiin tai liattu. Huolehtiiko kaupunki tämän joen kalakannasta? Senkö vuoksi kaloja on niin paljon?

Se piti paikkansa. Kaupunki oli istuttanut jokeen kaloja niin kauan kuin Teasle muisti. Hän oli usein ollut isänsä mukana katsomassa kun valtion kalanviljelylaitoksen miehet suorittivat istutuksen. Miehet kantoivat sankot käsissään kuorma-autolta törmää pitkin alas joelle, laskivat ne veteen ja kallistivat niitä niin että vaaksanmittaiset, kiiltäväkylkiset, toisinaan sateenkaarenväriset kalat pääsivät uimaan.

— Jumaliste, katso minuun! Teasle puuskahti.

Rambo tunsi käden tarttuvan hihaansa. Hän nykäisi itsensä vapaaksi. — Näpit irti, hän sanoi veteen tuijottaen. Sitten hän tunsi käden tarttuvan häneen uudelleen ja tällä kertaa hän pyörähti ympäri. — Usko hyvällä, hän sanoi. — Näpit irti!

Teasle kohautti olkapäitään. — Samapa se, leiki kovanaamaa jos se sinua huvittaa. Se ei minua hätkäytä. Hän irrotti käsiraudat asevyöstään.— Ojenna ranteesi.

Rambo ei liikauttanut käsiään. — Minä olen tosissani. Jätä minut rauhaan.

Teasle naurahti. — Vai olet sinä tosissasi, hän sanoi ja naurahti. — Vai olet sinä tosissasi. Et näytä ymmärtävän että minäkin olen tosissani. Ennenpitkää istut joka tapauksessa tuossa autossa. Kysymys on vain siitä miten paljon voimaa minun on käytettävä saadakseni sinut sinne. Hän laski vasemman kätensä pistoolille ja hymyili. — Se on pikku juttu, tarkoitan että tuohon autoon käveleminen on pikku juttu. Meidän ei todellakaan ole syytä menettää suhteellisuudentajuamme.

Ohikulkijat katselivat heitä uteliaasti.

— Sinä tosiaan vetäisit sen, Rambo sanoi katsoen Teaslen pistoolia koskettavaa kättä. — Luulin aluksi että sinä olisit erilainen. Mutta nyt huomaan että olen aikaisemminkin tavannut sinunlaisiasi kaheleita.

— Siinä suhteessa sinulla on etulyöntiasema, Teasle sanoi. — Minä en näet ole ikinä tavannut sinunlaistasi tyyppiä. Hänen hymynsä hyytyi ja hän tarttui suurella kourallaan pistoolin perään. — Ala liikkua.

Se ratkaisi kaiken. Rambo tiesi että toisen heistä oli nyt annettava periksi, muuten Teaslelle kävisi huonosti. Todella huonosti. Hän katsoi Teaslen vielä kotelossa olevaan pistooliin tarttunutta kättä ja ajatteli: Saatanan paukapääpoliisi, minä voisin repäistä sijoiltaan molemmat kätesi ja jalkasi ennen kuin ehtisit vetää tuota asetta. Minä voisin lyödä tohjoksi aataminomenasi ja paiskata sinut kaiteen yli. Siinä olisi kaloille kerrankin tarpeeksi purtavaa.

Mutta ei vielä tämän vuoksi, hän ajatteli, ei tämän vuoksi. Hän sai pidetyksi suuttumuksensa kurissa pelkästään kuvittelemalla mitä voisi tehdä Teaslelle ja hän

hillitsi itsensä. Se ei aina onnistunut ja hän tunsu olonsa paremmaksi ajatellessaan itsehillintäänsä. Puoli vuotta aikaisemmin, kun hän pääsi sairaalasta, hän ei kyennyt samaan. Eräässä Philadelphian baarissa joku jätkä oli yrittänyt tunkea hänen ohitseensa nähdäkseen go-go tytön riisuvan pöksynsä, ja hän oli iskenyt miehen nenän murskaksi. Pittsburghissa, kuukautta myöhemmin, hän oli viiltänyt kurkun auki yhdeltä neekerinroikaleelta joka oli uhannut häntä veitsellä hänen nukkuessaan yöllä puistossa lammen rannalla. Neekerin mukana ollut kaveri lähti pakoon, ja Rambo oli ajanut miestä takaa puiston toiselle puolelle ennen kuin tavoitti hänet avoautoa käynnistämässä.

Ei vielä tämän vuoksi, hän toisti itselleen. Sinä olet nyt terve.

Oli hänen vuoronsa hymyillä. — Olkoon menneeksi, lähdetään taas ajelulle, hän sanoi Teaslle.

— Mutta en tajua mitä järkeä siinä on. Minä kävelen kuitenkin takaisin kaupunkiin.

Poliisiasema oli vanhan koulun suojissa. Ja kaiken lisäksi punainen, Rambo ajatteli kun Teasle ajoi rakennuksen vieressä olevalle pysäköintipaikalle. Hän oli vähällä kysyä Teaslelta oliko koulu maalattu punaiseksi pilanpäiten, mutta hän tiesi että tämä kaikki oli totisinta totta ja hän tuumi pitäisikö hänen yrittää puhumalla selvittää tilanteesta.

Sinä et edes pidä paikkakunnasta. Se ei edes kiinnosta sinua. Ellei Teasle olisi kyydinnyt sinua, olisit jatkanut matkaa omasta halustasi.

Se ei muuta asiaa.

Aseman etuoven sementtiraput olivat uudennäköiset, kiiltävä alumiinipeltinen ovi oli varmasti uusi, ja sisäpuolelta paljastui huone joka rakennuksen levyisenä ulottui puoliväliin taloa ja tuoksui tärpätile. Huoneessa oli kirjoituspöytiä vierä vieressä, mutta vain kaksi niistä oli käytössä: joku poliisi naputti kirjoituskoneella ja toinen poliisi puhui oikeanpuoleiselle takaseinälle sijoitettuun radioon.

Molemmat keskeyttivät työnsä hänet nähdessään, ja hän tiesi mitä seuraisi.

— No no, voi poikarukkaa, koneella kirjoittava mies sanoi.

Se ei ikinä jäänyt tulematta. — Niinpä niin, Rambo vastasi. — Ja seuraavaksi te kaiketikin kysytte olenko minä tyttö vai poika. Ja sen jälkeen te kai sanotte että jos minulla ei ole varaa käydä kylvyssä ja mennä leikkauttamaan tukkaani, niin te voitte kerätä minulle tarvittavat rahat.

— Ei minua hänen ulkonäkönsä kismitä, Teasle sanoi. — Mutta nuo puheet! Shingleton, onko sinulla mitään uutta ilmoitettavaa minulle? hän kysyi radion ääressä istuvalta mieheltä.

Mies oli ryhdikäs ja jäntevä. Kasvot olivat melkein säännöllisen suorakaiteen muotoiset, siistit pulisongit ulottuivat hiukan korvien alapuolelle. — Autovarkaus, hän ilmoitti.

— Kuka hoitaa sen?

— Ward.

— Selvä juttu, Teasle sanoi ja kääntyi Ramboon päin. — Mennään niin päästään tästäkin jutusta.

He kulkivat huoneen poikki ja edelleen käytävää pitkin rakennuksen takaosaan. Avoimista ovista käytävän molemmilta puolilta kuului puheääniä ja askelten narahduksia; useimmissa huoneissa toimistovirkailijoita, muissa poliiseja. Käytävä oli kiiltävän valkoinen, tärpätin haju tuntui pistävämpänä ja kauempana käytävällä oli maalarin teline jonka kohdalla oli katossa likaisen vihreä maalaamaton alue. Rambo luki telineeseen kiinni teipatun lapun: VALKOINEN MAALI LOPPUI MUTTA LISÄÄ TULEE HUOMENNA JA MEILLÄ ON TARPEEKSI SINISTÄ JONKA HALUSITTE PUNAISIIN ULKOSEINIIN.

Sitten Teasle avasi aivan käytävän päässä olevan toimistohuoneen oven, ja Rambo pysähtyi hetkeksi.

Oletko aivan varma että haluat alistua tähän? hän kysyi itseltään. Voit yrittää selvittää tilanteen puhumalla.

Minkä tilanteen? Hän ei ollut tehnyt mitään väärää.

— Astu sisään vain, Teasle sanoi. — Tähänhän sinä olet pyrkinyt.

Viivyttelyminen oli ollut virhe. Kynnykselle pysähtymisen saattoi tulkita pelkäämiseksi ja sitä hän ei halunnut. Mutta jos hän menisi sisään nyt kun Teasle oli käskennyt häntä, se

vaikuttaisi tottelemiselta eikä sekään ollut hyvä. Hän meni sisälle ennen kuin Teasle ehti käskää häntä toisen kerran.

Toimiston katto hipoi hänen päätänsä ja hänen oli hillittävä halunsa kumartua. Lattialla oli matto joka oli vihreä ja kulunut, kuin ruoho joka on leikattu liian lyhyeksi. Vasemmalla, kirjoituspöydän takana, oli taskuaseita telineessään. Hänen huomionsa kiinnittyi 44 kaliiperin magnumiin ja hän muisti sen erikoisjoukkojen koulutusleiriltä: voimakkain olemassaolevista taskuaseista, kykeni lävistämään viiden tuuman teräslevyn tai kaatamaan norsun, mutta potkaisi takaisin niin rajusti että hän oli aina inhonnut sillä ampumista.

— Istu penkille, poju, Teasle sanoi. — Mikä sinun nimesi on?

— Sano vain pojaksi, Rambo sanoi. Penkki oli oikealla seinällä. Hän asetti makuupussinsa seinää vasten ja istui jäykkänä ja suorana kuin tikku.

— Kuule poika, tämä alkaa maistua jo puulle. Sano nimesi.

— Minut tunnetaan myös poikana. Jos haluat voit sanoa minua pojaksi.

— Sanonpa hyvinkin, Teasle sanoi. — Minä alan olla kypsä nimittämään sinua miksi saatanaksi tahansa.